

विचारसार र सूक्ष्मिका

जसले धैर्य गरेर प्रतीक्षा गर्न जानेको छ, उ समझ सबै थोक कुनै न कुनै तरीकाले पुराए नै।

प्रकाशक	प्रतीक प्रकाशन समूह प्रा. लि. वीरगंज-११
प्रधान सम्पादक	जगदीशप्रसाद शर्मा
व्यवस्थापक/सम्पादक	विकाश शर्मा
सम्पादक	शश्वत नेपाल/ खड्गबहादुर श्रेष्ठ (प्रताप)
समाचार सम्पादक	आर. के. पटेल
बारा विशेष प्रतिनिधि	गण्डीरा सहनी
मुद्रकः	प्रतीक प्रकाशन समूह प्रा. लि. (अफसेट धापाखाना)
त्रिभुवन सिरेज़ा हल रोड, श्रीपुर, वीरगंज-११ (नेपाल), पोस्ट बस्स नं. ८८, फोन नं. ०१५-४३७१७२, ४३७१०४	email: prateekdaily@gmail.com, prateekdainik@yahoo.com
Website:	www.prateekdaily.com

चेतनाको प्रकाश

चेतनाको प्रकाश जतातर्फ जान्छ, त्यता आलोक हुन्छ र जतातिर जाँदैन, त्यता अन्धकार रहन्छ। चेतनाको प्रकाशित भइरहन्छ। जबसम्म अचेतन मनमा चेतनाको प्रकाश पाइन, तबसम्म त्यो मानसिक प्रकाशलाई बाहिरहर्त जान रोकेर त्यसलाई भित्रत लैजान्छ। जब मनुष्य अन्तर्मुखी हुन्छ, तब बाह्य पदार्थको प्रियता हराउँछ। त्यसबाट जतातिर हाम्रो चेतना जान्छ अर्थात् जुन

उसको मनमा कुनै प्रकारको आत्मगलानिको भावना रहैन। उ सदा स्वस्थचित रहन्छ। यस प्रकारको स्वास्थ्यलाई प्राप्त गर्नको लागि मनुष्यले जब कहिले अवसर पाउँछ, आध्यात्मिक चिन्तनमा समय लगाउनुपर्छ र त्यसलाई आफ्नो बानी बनाउनुपर्छ।

वस्तुतर्फ हामीले ध्यान दिन्छौं, त्यो न केवल हामीलाई सबै प्रकारले जात हुन्छ, वरन् त्यो प्रिय पनि हुन्छ। जुन कुराको बारेमा हामीले सबै कुरा जान्दैन, त्यो हामीलाई प्रिय पनि लाईन। मनुष्यलाई जुन वस्तु प्यारो लाई, त्यसले उसको वृद्धि गर्ने चेष्टा गर्न। यस प्रकार चेतनाबाट प्रकाशित वस्तुको वृद्धि हुन थाल्य। मनुष्यको सांसारिक धन-वैभवको वृद्धि यस प्रकारले हुन्छ। शरीरको उन्नति पनि शरीरको विषयमा सोचाले हुन्छ।

जब मनुष्य बहिर्मुखी रहन्छ, उसले सांसारिक उन्नति गर्न। उसको धन, यश र मान-प्रतिष्ठा बढ्दू, तर उसको स्वत्व अन्धकारमा रहन्छ। अन्धकारमा भएको कारण न त मनुष्यलाई आफूनैबारे जान हुन्छ, त उसलाई आफू नै प्रिय लाई। यसको धन त्रिभुवन राइटर्स लाई अन्तर्मुखी व्यक्तिलाई यदि एस्ट्रे छोड्दू भने त्यो आफैमा यसको विषयमा त्रिभुवन राइटर्स लाई अन्तर्मुखी व्यक्तिलाई कहिलै एस्ट्रे बन्सुप्यो भने उ निराश हुन्छ। उसको विचार उसको तियन्त्रणमा रहैन। उसको मानसिक ग्रन्थिले उसलाई भारी त्रास दिन थाल्य। जबसम्म उसले कुनै प्रकारको व्यवसाय पाउँदैन, तबसम्म उसलाई जीवन भारीरूप हुन्छ।

चेतनाको प्रकाश बाहिर जानाले मनुष्यको मनमा अनेकौं प्रकारका संस्कार पर्छ। यो सबै संस्कार मानसिक क्लेशको कारण बन्छ। यसबाट आत्माको प्रियता कम हुन्छ र बाहिरी पदार्थतर्फ आकर्षण बढ्दू। यस प्रकार मनुष्यको चेतनाको पछाडि सांसारिक इच्छाको रूपमा एक अचेतन मनको सृष्टि हुन्छ। जो व्यक्ति जति बहिर्मुखी हुन्छ, उसको सांसारिक पदार्थको इच्छाको रूपमा एक अन्तर्मुखी व्यक्तिलाई भएपछि रेचन हुन्छ र धेरेजसो मानसिक ग्रन्थि यस प्रकार खोलिन्छ, तर त्यसबाट मानसिक ग्रन्थि यस अचेतन मनको थाई छ। उसले आफूले यस बानीलाई मुक्त गर्नमा जति प्रयास मनको नयाँ भार तयार हुन्छ।

मनुष्यको वैयक्तिक अचेतन मन उसको मानसिक ग्रन्थि र दमित इच्छाहरूको कारण बनिरहन्छ। दबिएको अचेतन मनको चेतनाको प्रकाशित भएपछि रेचन हुन्छ र धेरेजसो मानसिक ग्रन्थि यस प्रकार खोलिन्छ, तर त्यसबाट मानसिक ग्रन्थि यस अचेतन मनको थाई छ। उसले आफूले यस बानीलाई मुक्त गर्नमा जति प्रयास मनको नयाँ भार तयार हुन्छ।

मनुष्यको वैयक्तिक अचेतन मन उसको मानसिक ग्रन्थि र दमित इच्छाहरूको कारण बनिरहन्छ। दबिएको अचेतन मनको चेतनाको प्रकाशित भएपछि रेचन हुन्छ र धेरेजसो मानसिक ग्रन्थि यस प्रकार खोलिन्छ, तर त्यसबाट मानसिक ग्रन्थि यस अचेतन मनको थाई छ। उसले आफूले यस बानीलाई मुक्त गर्नमा जति प्रयास मनको नयाँ भार तयार हुन्छ। मनोविशेषण-चिकित्साबाट मनुष्यको व्याधिविशेषको उपचार हुन्छ तर त्यसबाट आफूतर्फ फकाउनमा समर्थ हुन्छ, तब

किन दोहोरिन्छ बारम्बार तरलता सङ्कुट ?

नेपाल उद्योग परिसङ्गले सार्वजनिक गरेको प्रमुख औद्योगिक क्षेत्रका औद्योगिक गतिविधिको अध्ययन प्रतिवेदनले दृष्टि प्रतिशत उद्योगीले तयाँ लगानीका लागि तयारी थालेको उल्लेख गरेको छ। गत आर्थिक वर्षको चौथो त्रैमासिक अवधिमा उत्पादनमूलक उद्योग, सेवा, कृषि र ऊर्जा क्षेत्रका उद्योगको अवस्थाका विषयमा विस्तृत तथ्याङ्क समेटिएको प्रतिवेदनमा त्यस अवधिमा उद्योगहरूले कुल उत्पादन क्षमताको ६४ दशमलव द प्रतिशत क्षमता उपयोग गरेको देखिएको छ। कोरोना महामारीका बेला उत्पादन खुम्चिएको र अब अवस्था समाचार बन्दै जाँदौ पुरानै लयमा फर्किनु वा नयाँ लगानीका लागि तप्परता देखिनु स्वाभाविक हो। यो कोरोना महामारीमा सुस्ताएको औद्योगिक र व्यापारिक गतिविधिले गति समात्न लागेको सङ्केत हो।

उद्यम, व्यापार स्वाभाविक लयमा फर्किन लाग्दा पुनः बैक तथा वित्तीय संस्थाहरूमा लगानीयोग्य रकम (तरलता) अभावका समाचारहरू बाहिरिन थालेका छन्। करीब एक महीनायातका सञ्चाररामाध्यमहरूलाई हेर्दा ब्याजदर देखेरो अझमा पुग्ने अवस्था देखिएको छ। उद्यम र व्यापार क्षेत्रका स्वाभाविक उपक्रमहरूको व्यवस्थापनमा अस्वाभाविक उदासीनता र चलखेलका कारण अर्थतन्त्रमा अनपेक्षित सङ्कुटका सङ्केतहरू देखा पर्नु चाहिं कदापि सकारात्मक हुन सर्वैन। ब्याजदरमा देखिने अनिश्चितता औद्योगिक र व्यापारिक अवरोधका पनि आयाम हुन भन्न असजिलो छैन।

बैकहरूसँग लगानीयोग्य रकम अभाव हुन गई यतिबेला निकेपोको ब्याजदर बढाउन प्रतिस्पर्धा चलेको देखिएको छ। ब्याजदर बढाउरै पनि निकेपमा सुधार न हुन सकेको छैन। प्रायः भदौको अन्त्य र असोज महीनामा तरलता समस्याको पुनरावृत्ति हुने गरेको छ। सामान्यतः प्रत्येक आर्थिक वर्षको अन्त्यमा हुने र सरकारी आर्थिक वर्षाले तरलता समस्याको समाधान होइन।

पछिलो समयमा कर्जा लगानीयोग्य रकम अभाव हुन गई यतिबेला निकेपोको ब्याजदर बढाउन प्रतिस्पर्धा चलेको देखिएको छ। ब्याजदर बढाउरै पनि निकेपमा सुधार न हुन सकेको छैन। अर्थात् जब उसलाई दुःखरूप प्रतीत हुन थाल्य, तब उसले सुखलाई आफूभित्र खोज्ने चेष्टा गर्न। मन हतास भएको अवस्थामा मनुष्यको चिनारामा रुचि राखेन्दै अन्धैरन थाल्य। उसलाई सबै प्रकारका सांसारिक चिन्ता र कर्जा प्रकारका सांसारिक चिन्ता र अन्तर्मुखी व्यक्तिलाई एस्ट्रे एस्ट्रे भएको अवस्था अन्धैरन थाल्य। अर्थात् एकाएक मनुष्यलाई अन्तर्मुखी व्यक्तिलाई एकाएक अन्धैरन थाल्य। अतएव एकाएक मनुष्यलाई अन्तर्मुखी व्यक्तिलाई एकाएक अन्धैरन थाल्य।

पछिलो समयमा कर्जा लगानीयोग्य आक्रामक बैकहरूको अन्तर्मुखी व्यक्तिलाई एकाएक अन्धैरन थाल्य। उसलाई सबै प्रकारका सांसारिक चिन्ता र कर्जा लगानीयोग्य रकम अभाव हुन गई यतिबेला निकेपोको ब्याजदर बढाउन प्रतिस्पर्धा चलेको देखिएको छ। ब्याजदर बढाउरै पनि निकेपमा सुधार न हुन सकेको छैन। अर्थात् जब उसलाई दुःखरूप प्रतीत हुन थाल्य, तब उसले सुखलाई आफूभित्र खोज्ने चेष्टा गर्न। मन हतास भएको अवस्थामा मनुष्यको चिनारामा रुचि राखेन्दै अन्धैरन थाल्य। उसलाई सबै प्रकारका सांसारिक चिन्ता र कर्जा लगानीयोग्य रकम अभाव हुन गई यतिबेला निकेपोको ब्याजदर बढाउन प्रतिस्पर्धा चलेको देखिएको छ। ब्याजदर बढाउरै पनि निकेपमा सुधार न हुन सकेको छैन। अर्थात् जब उसलाई दुःखरूप प्रतीत हुन थाल्य, तब उसले सुखलाई आफूभित्र खोज्ने चेष्टा गर्न। मन हतास भएको अवस्थामा मनुष्यको चिनारामा रुचि राखेन्दै अन्धैरन थाल्य। उसलाई सबै प्रकारका सांसारिक चिन्ता र कर्जा लगानीयोग्य रकम अभाव हुन गई यतिबेला निकेपोको ब्याजदर बढाउन प्रतिस्पर्धा चलेको देखिएको छ। ब्याजदर बढाउरै पनि निकेपमा सुधार न हुन सकेको छैन। अर्थात् जब उसलाई दुःखरूप प्रतीत हुन थाल्य, तब उसले सुखलाई आफूभित्र खोज्ने चेष्टा गर्न। मन हतास भएको अवस्थामा मनुष्यको चिनारामा रुचि राखेन्दै अन्धैरन थाल्य। उसलाई सबै प्रकारका सांसारिक चिन्ता र कर्जा लगानीयोग्य रकम अभाव हुन गई यतिबेला निकेपोको ब्याजदर बढाउन प्रतिस्पर्धा चलेको देखिएको छ। ब्याजदर बढाउरै पनि निकेपमा सुधार न हुन सकेको छैन। अर्थात् जब उसलाई दुःखरूप प्रतीत हुन थाल्य, तब उसले सुखलाई आफूभित्र खोज्ने चेष्टा गर्न। मन हतास भएको अवस्थामा मनुष्यको चिनारामा रुचि राखेन्दै अन्धैरन थाल्य। उसलाई सबै प्रकारका सांसारिक चिन्ता

अन्तर्राष्ट्रिय समाचार

मोरक्कोका नागरिकलाई कोरोना भाइरसविरुद्ध तेस्रो खोप

बरात, १६ असोज / सिन्धुवा

मोरक्कोका नागरिकलाई कोरोना भाइरसविरुद्ध तेस्रो खोप दिउने भएको

आफ्ना नागरिकलाई मात्रै नभई मोरक्कोमा बस्ने विदेशी नागरिकलाई पनि खोपको व्यवस्था गरिने उनीहरूले

हजार ११६ जनाले दुवै खोप लगाएका छन्। मोरक्कोमा शक्रवार मात्रै थप १३६ जना कोरोनाभाइरसबाट सदूकमित

तस्वीर: सिन्धुवा

छ। महामारीबाट आफ्ना नागरिकलाई जोगाउनका लागि सरकारले तेस्रो चरणको खोप लगाउने व्यवस्था गर्न लागेको हो। मोरक्कोको स्वास्थ्य मन्त्रालयले शुक्रवार दिएको जानकारी अनुसार विज्ञ तथा सरोकारबालाको सिफारिशका आधारमा यस्तो नियंत्रण गरिएको हो। यसलाई राष्ट्रिय खोप अभियानकै एउटा अङ्गको रूपमा लाग्न गरिने पनि अधिकारीले जानकारी दिएका छन्।

तीमध्ये एक करोड ११ लाख ९७ बताएका छन्। उत्तर अमेरिकी मुलुक मोरक्कोमा यसअधि पहिलो खोप अभियान भने गत जनवरी २८ मा शुरू भएको थियो। त्यहाँ शुरूमा चिनियाँ सिनोफर्म खोप लगाइएको थियो।

सरकारी अधिकारीले शुक्रवार दिएको जानकारी अनुसार अहिलेसम्म मोरक्कोमा दुई करोड २७ लाख १९ हजार ८६ जनाले पहिलो मात्रा खोप लगाएका छन्।

तीमध्ये एक करोड ११ लाख ९७

सहाय्यका छन्। योसंगै कुल सदूकमितको सदृश्या तौ लाख ३४ हजार सात पुगेको छ।

मन्त्रालयका अनुसार कोरोना भाइरसका कारण मोरक्कोमा अहिलेसम्म १४ हजार २० जनाको मृत्यु भएको छ। तीमध्ये २३ जनाको पछिलो २४ घण्टामा मृत्यु भएको हो।

मोरक्कोमा अहिले पनि सदूकमित अवस्थामै रहेकामध्ये ८३५ जना अति सघन कक्षमा उपचाररत छन्। रासस

कतारमा संसद् सदस्य चयनका लागि पहिलोपटक मतदान

दोहा, १६ असोज / एएफपी

कतारमा संसद् सदस्य चयनका लागि शनिवार पहिलोपटक मतदान भएको छ।

नयाँ खासै नाऊने अनुमान गरे। यसअधि सत्तामा र संसदमा भएका तै फेरि निर्वाचित हुने अनुमान गरिएको छ।

तस्वीर: एएफपी

संसदका कुल ४५ सिटमध्ये ३० सिटका लागि मतदान भएको हो। अरू १५ सिटमा भने राजाले तै मनोनीत गर्न व्यवस्था रहेको छ।

आवरणमा निर्वाचन लोकतान्त्रिक प्लास्टिकका मतपेटिका राखिएका छन् भने सुरक्षाकर्मी तथा निर्वाचन अधिकृत पनि पर्याप्त मात्रामा खटिएका छन्।

मतदान केन्द्रमा अर्धपारदर्शी प्लास्टिकका मतपेटिका राखिएका छन् भने सुरक्षाकर्मी तथा निर्वाचन अधिकृत पनि पर्याप्त मात्रामा खटिएका छन्।

कतारका नागरिक बिहानैदेखि

मतदानका लागि मतदान केन्द्रमा पुगेका छन्।

गाँधी जयन्तीमा प्रधानमन्त्री मोदीद्वारा श्रद्धा व्यक्त

नयाँ दिल्ली, १६ असोज / एनआई

प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले गाँधी

जयन्तीको अवसरमा शनिवार महात्मा गाँधीप्रति श्रद्धाङ्गले व्यक्त गरेका छन्।

नयाँ दिल्लीको गाँधी स्मृतिमा 'राष्ट्रपिता'को सम्मानमा आयोजना गरिएको प्रार्थनासभामा प्रधानमन्त्री मोदी उपस्थित भई उनको तस्वीरमा फूलमाला तथा अविर चढाएर श्रद्धाङ्गले व्यक्त गरेका थिए।

कार्यक्रममा भारतका उपराष्ट्रपति भेणकैया नायदू पनि उपस्थित भएका थिए।

सन् १८९५ अक्टोबर २ मा गुजरातको

पोरबन्दर शहरमा जन्मिएका महात्मा गाँधी (मोहनदास करमचन्द गाँधी)ले अहिंसात्मक प्रतिरोध अपनाएर औपनिवेशिक बेलायती शासनविरुद्धको

स्वतन्त्रता सदूर्धर्षको अग्रपद्धतिमा रहेर नेतृत्व गरेका थिए।

विश्वव्यापीरुपमा गाँधीको जन्म जयन्तीलाई अन्तर्राष्ट्रिय अहिसा दिवसको रूपमा मनाइन्छ।

यस अवसरलाई चिनाउन भारत र

विश्वभरि थुप्रै कार्यक्रम आयोजना गरिन्छ। रासस

नेतृत्वमा सन् १९४७ मा

भारतले आफ्नो स्वतन्त्रता प्राप्त गर्न

सम्भव भएको थियो। बापू भनेर चिनिने

उनको 'स्वराज' (स्वशासन) र 'अहिंसा'

नेतृत्वमा सन् १९४७ मा

भारतले आफ्नो स्वतन्त्रता प्राप्त गर्न

सम्भव भएको थियो। बापू भनेर चिनिने

उनको 'स्वराज' (स्वशासन) र 'अहिंसा'

नेतृत्वमा सन् १९४७ मा

भारतले आफ्नो स्वतन्त्रता प्राप्त गर्न

सम्भव भएको थियो। बापू भनेर चिनिने

उनको 'स्वराज' (स्वशासन) र 'अहिंसा'

नेतृत्वमा सन् १९४७ मा

भारतले आफ्नो स्वतन्त्रता प्राप्त गर्न

सम्भव भएको थियो। बापू भनेर चिनिने

उनको 'स्वराज' (स्वशासन) र 'अहिंसा'

नेतृत्वमा सन् १९४७ मा

भारतले आफ्नो स्वतन्त्रता प्राप्त गर्न

सम्भव भएको थियो। बापू भनेर चिनिने

उनको 'स्वराज' (स्वशासन) र 'अहिंसा'

नेतृत्वमा सन् १९४७ मा

भारतले आफ्नो स्वतन्त्रता प्राप्त गर्न

सम्भव भएको थियो। बापू भनेर चिनिने

उनको 'स्वराज' (स्वशासन) र 'अहिंसा'

नेतृत्वमा सन् १९४७ मा

भारतले आफ्नो स्वतन्त्रता प्राप्त गर्न

सम्भव भएको थियो। बापू भनेर चिनिने

उनको 'स्वराज' (स्वशासन) र 'अहिंसा'

नेतृत्वमा सन् १९४७ मा

भारतले आफ्नो स्वतन्त्रता प्राप्त गर्न

सम्भव भएको थियो। बापू भनेर चिनिने

उनको 'स्वराज' (स्वशासन) र 'अहिंसा'

नेतृत्वमा सन् १९४७ मा

भारतले आफ्नो स्वतन्त्रता प्राप्त गर्न

सम्भव भएको थियो। बापू भनेर चिनिने

उनको 'स्वराज' (स्वशासन) र 'अहिंसा'

नेतृत्वमा सन् १९४७ मा

भारतले आफ्नो स्वतन्त्रता प्राप्त गर्न

सम्भव भएको थियो। बापू भनेर चिनिने

उनको 'स्वराज' (स्वशासन) र 'अहिंसा'

नेतृत्वमा सन् १९४७ मा

भारतले आफ्नो स्वतन्त्रता प्राप्त गर्न

सम्भव भएको थियो। बापू भनेर चिनिने

उनको 'स्वराज' (स्वशासन) र 'अहिंसा'

नेतृत्वमा सन् १९४७ मा

भारतले आफ्नो स्वतन्त्रता प्राप्त गर्न

सम्भव भएको थियो। बापू भनेर चिनिने

उनको 'स्वराज' (स्वशासन) र 'अहिंसा'

नेतृत्वमा सन् १९४७ मा

भारतले आफ्नो स्वतन्त्रता प्राप्त गर्न

सम्भव भएको थियो। बापू भनेर चिनिने

उनको 'स्वराज' (स्वशासन) र 'अहिंसा'

नेतृत्वमा सन् १९४७ मा

भारतले आफ्नो स्वतन्त्रता प्राप्त गर्न

सम्भव भएको थियो। बापू भनेर चिनिने

